

Комсамол змагаўся і будзе змагацца за політэхнічную школу

Організуем усебеларускі комсамольскі суботнік па абсталяваньню ФЗВ, ФЗС і ШКМ

Пашлем 400 комсамольцаў, тэхнікаў, інжынэраў і кваліфікаваных рабочых для работы ў політэхнічныя школы

Прамова прадстаўніка ЦК ЛКСМБ тав. Рубінчыка

— Таварышы! Няма ніякай неабходнасьці паўтараць тыя прычыповыя рознагалосьці і спрэчкі, якія ў свой час вяліся паміж комсамолам з аднаго боку і іншымі організацыямі—з другога.

Я, таварышы прашу прабацьбу ў зьездзе, што ня буду прытрымлівацца гэтай вясёлага дакладу, а закручу некалькі пытанняў, якія гэтага дакладу не датычацца.

Па-першае,—гэта пытаньне аб падрыхтоўцы політэхнічнай базы пад нашыя школы. Мы можам на сёньнешні дзень констатаваць, што матар'яльная база падведзена. Тое, што наша народная гаспадарка рэканструіруецца, тое, што мы перабудуем сельскую гаспадарку на сацыялістычны лад, стварэе прадпачынаць і базу правядзеньня політэхнічнай школы. Але мы не падвалі яшчэ грамадзкія базы для правядзеньня політэхнічнай.

Трэба сказаць, што значэньне політэхнічнай школы маюць усвядомлена нашай грамадзасцю. Аб гэтым гаворыць пэнь ітэр'актаў, які прыводзілі ўчора і сёньня выступавшыя таварышы.

Нашы профэсійнальныя і гаспадарчыя арганізацыі часам не давалі магчымасьці мобілізаваць увагу рабочай грамадзкасьці вакол падрыхтоўкі да зьезду. Па такіх фактах мы павінны яшчэ ударыць. Бясспрэчна, што на Беларусі мы спаткаемся з шэрагам спецыфічных

умоў, як у разьвіцці сельскай гаспадаркі, так і ў будаўніцтве прамысловасьці. У нас, таварышы, бараз разьвіваецца такая галіна прамысловасьці, як торфажываньне, а таксама вылікі дарожных работ, на якіх занята шмат сезоннікаў. Такія галіны прамысло-

Тав. Рубінчык

васьці, як хмічывыя, шкляныя—зьяўляюцца шкоднымі. Усе гэтыя асаблівасьці патрабуюць ад нас адпаведнага падыходу да вырашэньня пытання політэхнізму. Мы ня можам паставіць пытаньня так, каб вучні 6 і 7 класы, аб якіх мы тут гаварылі, праводзілі практычную працу на шкодных работах і ў шкодных цэхах. Аднак, адначасна мною спецыфічнасьці ўмовы ня могуць унесці зьмены ў пытаньне політэхнізму.

Вылучыць асобна пытаньне аб ШКМ

Тав. Дордак казаў, што ў нас не вывучаюць пытаньня дзіцячае працы ў колгасах і на вытворчасці, а гэта пытаньне распрацаваць трэба. Нічога ня зроблена і ў напярэды наставоўні на належную вышыню навукова-даследчай працы ў школах, а гэта пытаньне адгрывае вялікую ролю.

Школы колгаснай моладзі павін-

ны адграць вялікую ролю ў разьвіцці сельскай гаспадаркі. Трэба, аднак, сказаць, што гэта пытаньне, ня гледзячы на тое, што на зьездзе стаіць аб ім спецыяльны даклад, падрыхтавана невыстарчальна. Мне здаецца, што пытаньне аб ШКМ трэба вылучыць асобна, выходзячы з тых умоў, аб якіх я казаў.

Мобілізаваць 400 спецыялістаў для політэхнічнай школы

Наступнае пытаньне—аб падрыхтоўцы кадраў. Аб кадрах многія дэлегаты ўжо выказваліся. Мне здаецца, што накуль мы будзем чакаць падрыхтоўкі кадраў з індустрыяльных і педагогічных інстытутаў, то варта бы нам зможам забясьпечыць нашы політэхнічныя школы адпаведнымі кадрамі. Дзеся гэтага я канкрэтна высюваю такую думку: па лініі ВСНГ, профсаюзаў, КСМ павінны быць мобілізаваны ня менш 400 інжынэраў, тэхнікаў, кваліфікаваных рабочых, комсамольцаў для работы ў політэхнічнай школе. Калі зьезд вынесе такую настанову,—мы яе правядзем у жыццё. Гэтая мера дасьць нам магчымасьць, хаця і ў невялікай ступені, забясьпечыць нашы політэхнічныя школы патрэбнымі педагогічнымі кадрамі, на кажучы ўжо аб стварэньні кароткатэрміновых курсаў, аб навялічэньні

сеткі педагогічных і індустрыяльных ВНУ і г. д.

Гаворачы аб політэхнізме, незьгра прэмінуць пытаньне ліквідацыі няписьменнасьці і правядзеньня ўсеагульнага абавязковага навучаньня,—ад іх залежыць насвятлоўсьць правядзеньня політэхнізму. Без наступленьня па ўсіх гэтых лініях нам ня ўдасца паставіць на належную вышыню політэхнічныя школы.

Па-ац гэтым, я хачу закруціць пытаньне аб практычнай дзейнасьці нашых комсамольскіх арганізацый у будаўніцтве політэхнічных школ. Тав. Платун учора ўнікнуў нас, што комсамол любіць гаварыць аб барацьбе на два франты, аб барацьбе супроць слабаснай, пачотлікай школы. Тав. Платун хацеў гэтым сказаць, што комсамол займаўся толькі гутаркамі і ідэямі спрэчак і менш за ўсё займаўся практычнай работай.

Абвясціць усебеларускі комсамольскі суботнік

Я лічу, што ніхто з дэлегатаў ня будзе адмаўляць тае вялікае ролі, якую адграў комсамол у справе адстойваньня прынцыпаў політэхнізму. Калі-б комсамол, пад кіраўніцтвам партыі, не праводзіў-бы гэтай барацьбы, мы, магчыма, ня мелі-б сёньня гэтага зьезду, ня мелі-б магчымасьці так востра ставіць пытаньне аб пабудове політэхнічнай школы. Мне здаецца, гэтай заслугі і ролі комсамолу ў

адстойваньні прынцыпаў ніхто ня будзе адмаўляць.

Адносна практычнай работы. Вдзумова, комсамольскія арганізацыі не пераключыліся на практычнай рэйкі па будаўніцтве політэхнічных школ. Але я лічу, што гэты зьезд і дзяя мэрэпрымства, якія вызначыў ЦК комсамолу, павінны будаць штурхануць нашы арганізацыі на практычную дзейнасьць у пабудове політэхнічнай школы.

Што-ж мы канкрэтна мяркуем,

каб зараз дапамагчы ў гэтай справе і прыняць практычны ўдзел у політэхнізацыі? Мы думаем, па таму праекту дагавору, які тут буд абмярковацца і прымацца, высунуць асобныя прынцыповыя пытаньні,—абвясціць усебеларускі суботнік КСМ па абсталяваньню ФЗС, ФЗВ і ШКМ. Мне здаецца, што такі комсамольскі суботнік дасьць практычныя вынікі.

У першых шэрагах барацьбітоў за політэхнічную школу

Асобнае месца мы думаем адвесці пытаньне політэхнізму ў культурна-аэстафэце, якая зараз праводзіцца і ў далейшым будзе яшчэ больш разгортвацца. Мы думаем мобілізаваць зараз 50-75 піонерработнікаў нашых атрадаў і фармастоў для непасрэднай работы ў ФЗВ, ШКМ і комунальных сямігодках. Мы думаем мобілізаваць ня менш 75 чалавек комсамольцаў, кваліфікаванай рабочай моладзі для практычнай працы ў ФЗВ, у якасьці загадчыкаў і інструктараў. Мы абавязваемся сіламі комсамольскіх арганізацый абслужыць шэраг сходаў рабочых колгасных і селянскіх па пытаньнях папулярнасьці данага зьезду. Раз мы бярэм на сябе такія абавязкі,—мы іх выканаем, а гэта наладзе пачатак тэй практычнай работы, якую будзе займацца цяпер комсамол.

ФЗВ—асноўная політэхнічная школа ў сучасны момант

Апошняе пытаньне, хоць яно і ня мае адносін к данаму дакладу, але адносіцца да політэхнізму—гэта пытаньне аб становішчы ФЗВ. Мы гаворым тут аб стварэньні ФЗС ШКМ і забываемся, што школы фабрычна-заводзкая вучэбства знаходзяцца ў такім становішчы, што далей ісьці няма куды. На сёньнешні дзень капітальнае будаўніцтва школ ФВ ня выконваецца. З 750 тыс. руб., якія адлучаюцца на капітальнае будаўніцтва, не скарыстана ні аднае капейкі. Сялета зрываецца набор у ФЗВ, а між тым, мы гаворым, што ФЗВ зараз зьяўляецца асноўнай політэхнічнай школай.

Мне здаецца, што кажучы аб політэхнізме, мы ня можам прайсьці міма становішча нашых ФЗВ.

Вам вядома прынцыповае рапэнне партыйных органаў аб тым, што ў агульнай сыстэме падрыхтоўкі рабочых кадраў ФЗВ павінны заняць 60 проц.

Аднак, у БССР яны займаюць менш 1 проц, а наметкі кантрольных лічбаў на 1930-31 год не даюць нам выкананьня тых задач, якія паставіла перад намі партыя,

Калі ўлічыць, што на будучы год мы прыем у ФЗВ 6000 чал., дык гэта будзе складаць 1 проц. з дзе-

сятымі долямі. Вось як стаіць пытаньне з падрыхтоўкай кадраў у БССР.

Рахуча змагацца на два франты

Апошняе пытаньне—аб барацьбе на два франты. Я спачатку свайго выступленьня сказаў бы, што ў нас нібы няма рознагалосьці, але я лічу, што ідэя Гасьцева ў нас у БССР жыць. Гэтую думку Гасьцева многія гаспадарчыя і нават кіруючыя органы падтрымліваюць, і падтрымліваюць калі ня проста, то ўскосна,—у скрытым выглядзе. Справа ў тым што ФЗВ займае ў нас вызначнае месца ў падрыхтоўцы кадраў, а працягваецца думка аб ЦПН. Практычна выходзіць, што ў ЦПН'е займаецца 48 проц. Па гэтым ушчыне

трэба ударыць, выявіць яе і канчаткова зьнішчыць гэтыя ідэі ў нас у БССР.

Якую небясьпеку мы маем зараз у галіне політэхнічнай школы?

Ёсьць думкі і настроі, што нам лягчай будзе перайсьці ад рамесніцкай школы да політэхнічнай, чымся ад с авеснай да політэхнічнай. А між тым, такія гутаркі, такія настроі ня маюць нічога супольнага з тэй устаноўкай, якую зараз дае партыя.

Таму рахуча трэба змагацца на два франты,

Прывітальная тэлеграма

ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б

Першы ўсебеларускі зьезд па політэхнічнай асьвяце шле свай шчырае прывітаньне Ленінскаму ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б—кіраўніку і арганізатару сацыялістычнага будаўніцтва.

Выкананьне пастаноў XVI-га зьезду Усе КП(б) і XIII-га зьезду КП(б)Б, а таксама выкананьне пільгодкі ў чатыры гады і перабудова усяе нашай гаспадаркі на сацыялістычных пачатках, у значнай ступені залежыць ад паспяховага вырашэньня праблемы падрыхтоўкі пролетарскіх кадраў.

Адзін з важнейшых прадпачынак у падрыхтоўцы гэтых кадраў зьяўляецца політэхнізацыя школы.

Зьезд мае пана ЦК Усе КП(б)Б і ЦК КП(б)Б, што пытаньні політэхнізацыі школы будучы вырашаны ім у марксыска-ленінскім разуменьні і, што прадстаўлена на зьездзе органы НКА, ВСНГБ, НКЗ, Пафсаюзы, ЛКСМБ і прадстаўнікі рабочых, колгаснікаў і сацыялістыч прымучы усе захады, каб справу політэхнізацыі школы безадкладна праводзіць у жыццё.

Нахай жыве Ленінскі ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б.

За пільгодку ў чатыры гады.

За пралетарскія кадры.

За політэхнізацыю на ўсяму культурнаму фронту.

За культурную рэвалюцыю.

Дзеньнік зьезду

Ранішняе пасяджэньне зьезду 20-га верасьня пачалося працягам спрэчак па дакладу т. Клімковіча аб удзеле профсаюзаў у політэхнізацыі.

Амаль усе выступаючы падкрэвалі невыстарчальны ўдзел профсаюзаў у справе політэхнізацыі.

У спрэчках выказаліся т. т. Кабыльнікі, Рычкоў, Зарэбавскі, Шпак, Капітскі, Брук і Іванкевіч.

Зьезд паслаў тэлеграму ЦК Усе КП(б) і ЦК КП(б)Б. Пасля гэтага працвалі камісіі.

Політэхнізацыя школы

У Ленінскай Слабодзе, у рабочым раёне заводаў „АМО“ і „ДЫНАМО“ у школе № 9 спачатку заняткаў бігучага году была ажыццэўлена політэхнізацыя школы. Дзеці з нулявой групы праходзяць заняткі ў сельсарным, такарным і твацкім цэхах. Заняткі разьбіты на дзесяці на 6, 8 і 10 годзі.

НА ЗДЫМКУ: Першыя крокі, у сельсарным цэху.

У Пянідзе, 22 га верасьня ў г. БАРЫСАВЕ, ў памяшканні чыгуначнага клубу адбудзецца агульнагарадзкая нарада юнкораў „Чырвонай Зьмены“ На нарадку дню: 1. Доклад рэакцыі „Чырв. Зьмены“. 2. Рознае. Пачатак нарады роўна а 7 з пал. Рэдакцыя „Чырв. Зьм.“ Барысаўскі РК ЛКСМБ.

